

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. —

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 25. RUJNA 1914.

BR. 106

Nadziranje trgovačkog posla

Da se izbjegnju stečajevi kroz vrijeme rata.

List državnih zakona objelodanjuje Carsku Naredbu, kojom se uvadja posebni nadzor nad stanovitim trgovačkim ili inim poslovima.

Mnogo trgovačkih, industrijalnih i obrtnih poduzeća uslijed ratnih događaja, uslijed pomanjkanja vjersije, obustavljenja prodaje i prometa, palo je u poteškoće, nemoguć ispunit svoje dugovne obveze. Posljedica te neplatomožnosti, po zakonskim propisim, jest otvorenje stečaja nad odnosnim poduzećem.

Nego između raznih trgovačkih i inih tvrdka i poduzeća imade bezbroj takovih kod kojih bi, povratkom normalnih prilika, prestale poteškoće, s kojima se sada moraju da bore. Takova bi poduzeća dakle mogla biti spašena ako bi se stečaj izbjegao, dočim otvorenje stečaja uništava obustanak poduzeća i ruši tolike vrijednosti, koje bi inače mogle biti sačuvane.

S toga se je prikazala potreba jedne zakonske odredbe, po kojoj se, kroz vrijeme rata, ne bi došlo do otvorenja stečaja, nego bi poduzetnici, trgovci i obrtnici, koji su upali u poteškoće plaćanja, mogli nastaviti svoje poslovanje ali pod jednom zakonitom kontrolom, koja će zaštititi toliko interese vjerovnika, koliko one samog dužnika.

Carska Naredba, kojom se određuje nadzor nad poslovanjem poduzeća, trgovine ili obrta, omogućuje dužniku, da nastavi svojim poslovanjem. Nadležni sud imenuje mu zato jednu vještu osobu nadzireteljem, koji će pripaziti na poslovanje dužnika a do potrebe i sam preuzeti vođenje posla, ili povjeriti ga drugom poslovodji. Tim biva ograničeno pravo dužnika, da samostalno raspolaze sa svojom imovinom, da pravi poslove i t. d. bez utjecaja i privole nadziretelja. Tiek poslovanja ne biva ipak time bitno oteženo.

Dok traje spomenuti nadzor ne može se dužnik tjerati ovršnim putem, niti mu se može zaopleniti imovina, niti otvoriti stečaj nad njom.

Nadziretelj ima u prvom redu da pazi, da se utjeranim novcem pokriju potrebni troškovi za daljno vođenje posla; dužniku se pak ostavlja na raspoloženje onoliko od prihoda, koliko mu je dostatno za čedno životljenje njegovo i njegove obitelji. Žo priteče ima se upotrebiti za podmirenje vjerovnika.

Toliko neplatomožni dužnik koliko i vjerovnik može učiniti predlog na sudu za uvođenje nadzora nad poslovanjem. Vjerovnik mora u svom predlogu da prikaže vjerojatnim, da uslijed dužnikova poslovanja može da pretrpe štetu ne samo on, nego i ukupnost ostalih vjerovnika, kojima bi vjersija bila u pogibelj.

Sud ima pri rješenu takovog predloga od strane kojeg vjerovnika, da pomjivo pripazi, da se nebi tim

predlogom tjerala kakva zloporaba ili osveta; sud treba da razvidi poslovanje dužnika i posljedice koje uslijed toga poslovanja mogu nastati za imovinu dužnika kao i za sjegurnost svih vjerovnika.

Nadzor nad poslovanjem traje toliko dugo, dok nije postignuta svrha, biva, da se dužniku pomogne, da se izvuče iz poteškoća u ovo teško doba, ili da se osujeti svako oštećenje vjerovnika. Povratkom normalnih prilika ova ustanova postaje suvišnom, te s toga se u naredbi veli, da će ista biti u shodno vrijeme ukinuta.

Sa francuskog ratišta.

NEUSPJEH FRANCUZA.

Berlin, 24. rujna. Službeno se pripričuje dne 23. o. m. u večer o položaju na ratištu u Francuskoj: Na desnom krilu njemačke zapadne vojske, koje se nalazi s onu stranu Oise, u borbi je pauza. Pokušaji Francuza, da ovo naše krilo opkole, nisu imali nikakva uspjeha.

Oko Verduna.

Varennes osvojen.

Berlino, 24. rujna. Jučer je naša vojska zauzela Varennes, koji se nalazi istočno od Argonne, a sjeverno od Verduna. Napadaj slijedi dalje.

Odbiven napadaj.

Berlin, 24. rujna. Neki dijelovi naše vojske napali su bili zaporne utvrde južno od Verduna. Francuzi su svojim četama, koje dolazile iz Verduna preko Meuse i iz Toulua, pokušali prutunapadaj, koji je bio od naših četa pobjedonosno odbiven. Naša vojska je pri tom zarobila veliki broj Francuza, a palo joj u ruke i neprijateljskih pušćanih strojeva te topova.

Napadaj na utvrde Verduna.

Berlin, 24. rujna. Naša teška artiljerija otvorila je vatru protiv zapornih utvrda Troyon, Les Paroches, Campderomains i Liouville. Uspjeh je očevidan.

Istočno od Oise.

Berlin, 24. rujna. O položaju na francuskom ratištu javlja se nadalje:

Istočno od Oise do šume Argonne jučer nije bilo nikakvog većeg boja.

U Loreni i Elzasu.

Berlin, 24. rujna. U francuskoj Lotaringiji i na elzaškoj granici bile su francuske prednje čete na pojedinim mjestima potisnute.

Odlučna još nije pala.

Berlin, 24. rujna. Na francuskom ratištu odlučna još nigdje nije pala.

Sa drugih ratišta.

Berlin, 24. rujna. Iz Belgije i sa ruskog ratišta nema ništa nova.

KRONIKA.

„Vossische Zeitung“ donosi vijest „Daily Maila“, po kojoj u Petrogradu spremaju pripreve, da zadrže generala Hindenburga, koji da sa 750.000 momaka stoji na ruskom zemljištu, te je spreman, da preuzme ofenzivu i krene put Varšave. Poradi toga bi Rusi bili prisiljeni velik dio onih četa, koje operiraju u Galiciji proti Austrijancima, poslati sada proti Hindenburgu.

U boju je pao francuski general Bataille. Bataille je bio jedan od najsposobnijih francuskih vojskovođa, te je zapovijedao trim vojnim zborovima.

Vijest o uništenju triju engleskih krstaša izazvala je u Engleskoj veliku uzrujanost. Događilo se to kod Hokoana blizu holandčke obale, a potopio je sva tri velika engleska krstaša njemački podmorski brod „U 9“, koji se je, nakon što je izveo svoju zadaću, sretno vratio. Drži se, da je poginulo preko 2000 ljudi.

Sada se saznaje, da je i „Pathfinder“, engleski laki krstaš, bio potopljen od njemačkog podmorskog broda.

U Zemun je došlo iz okoline srpskog kralja Petra vijest, da ovaj namjerava moliti u Beču za primirje, nakon česa da bi se imao sklopiti mir. Kraljev položaj je takav, da mu nema drugog izlaza. U Nišu mu gori tlo pod nogama, te se kraljevski dvor sprema na bijeg.

Osim što je na zapovjedništvu turske vojske general Lieman, sada je i za vrhovnog zapovjednika turske mornarice došao jedan Nijemac-admiral Suchan.

Po jednoj vijesti iz Berlina, Italija bi bila dozvolila izvoz od 500.000 tona za Englesku. Vijest zvuči čudno i nevjerovatno.

Badenski službeni list javlja, da su njemačke armade imale dosad 3080 mrtvih i 13.000 ranjenih, a 3600 fali. Ukupno dakle 19.700.

Pri Sabcu ranjeni ženijski častnik inžinir Oto Schick, koji sada ranjen leži u

Oslijeku, dobio je od svojega oca u Pragu pismo, gdje mu javlja, da mu je stric, koji je preminuo u Newyorku, ostavio blizu milijun kruna.

Kako je poznato, šefu generalnog štaba Konradu poginuo je sin u boju. I zapovjednik mornarice admiral Haus ima dva sina u ratu. Lijep izgled naših vojskovođa.

Ortodoksní framasuni.

U ratnim proglašim vladara, državnika, vojskovođa sviju država i naroda, kršćanskih i nekršćanskih, naći ćete vazda spomenuto ime Božje, i istaknuto ufanje što narod polaže u Boga, u pravdu njegovu, u pomoć što od Boga očekuje. Time se iskazuje i počast vjerskom osjećaju naroda, a istodobno se na najsvečaniji način ističe i proglašuje pravednost i svetost stvari, radi koje je odnosna država pograbila oružje, da je dovede do pobjede.

Tako vidimo razne proglose država i vojskovođa na narode i na vojske; i nekršćanski turski i japanski i drugi vladari ne propuštaju da obodre svoje narode i vojske Božjim imenom.

U tomu pravi jedinu iznimku na svijetu francuska republika. U proglašim njezinih vlada i državnika zaludu čete tražiti spomena o imenu Božjemu; to se pomjivo izbjegava, kao da bi to bilo štetno ili sramotno. Međutim nam strani listovi javljaju kako su u Parizu sad prigodom rata crkve pune pobožnog svijeta; kako se vojnici ispovijedaju kod svećenika, koji obučeni kao vojnici služe u vojsci; kako biskupi upriličuju raznih pobožnosti za pobjedu francusku oružja i t. d.

Vidi se tu očita opreka u najnežnijim osjećajim između naroda i njegovih framasunskih vlastodržaca, koji mu ne štiju ideale. Božju su grdo prestupili!

Francuska pred kraljestvom.

Francuske vijesti koje su stigle u Genovu, javljaju o žestokim agitacijama royalističkih agenata. Kad je francuska vlada pobjegla u Bordeaux, dijelili su u Parizu proglose, gdje se veli, da se njemačke pobjede osnivaju samo na monarhističnoj ideji. Ove su letake dijelili također među vojnike. Samo je ovaj pokret uzrok promjene u pariskoj prefekturi, jer je dosadašnji prefekt živo simpatizirao s royalistima. Predsjednik republike Poincaré dobiva dnevno pisma, gdje mu prijete smrću. U zemlji vlada takvo raspoloženje, da se mora iščekivati nova kabinetska kriza.

Iz Bordeauxa pak javljaju: Namjera vodje francuskih socialistija Guesdea, da istupi iz kabineta, imade svoj uzrok u velikom nezadovoljstvu francuskog radništva s pogubnim i neplodnim ratom. Socijalistička štampa ne taj, da se nakon uništenja elitnih četa francuske vojske sadašnje čete nalaze u žalosnom stanju. Guesdeov odstup podupire nakanu predsjednika Poincaréa, da stvori intransigentni nacionalistički kabinet, ali ujedno daje socialistima slobodne ruke.

Francuska stoji pred velikim unutrašnjim pokretom. Pretendenti na prijestolje čekaju zgodan čas za svoje ciljeve, a socialisti se prijetu građanskim ratom.

Štedimo i plaćajmo dugove!

Zadnjih dana u pučanstvo šibenske općine, pa i cijeloga šibenskog kotara, palo je sva sila novca. Sami šibenski općinari dobili su od same prodaje konja po milijuna kruna. A gdje su novci za kola, gdje novac od pripomoć obiteljima vojnika koje same u šibenskoj općini primaju mjesечно od države preko 120.000 K!

U ovim teškim danima ovo bi mogla biti sreća za naš puk, a bit će samo onda bude li znao dobro upravitim tim ogromnim novcem. Bude li pak upravljao ludu, bit će za njega nesreća i propast.

Neki pojavi ne daju slutiti dobro: Država, kada je uvadjala za neke slučajeve moratorij, t. j. odgodu plaćanja dugova, imala je pred očima, da spriječi naglo i prisilno utjerivanje tražbina, koje bi moglo upropastiti mnogog trgovca, obrtnika i gospodara. Plaćanje dugova je dakle samo odgodjeno, a kako neki znaci kažu, to će plaćanje doskora djelomično početi. Tko ne bude znao sa dobivenim novcem dobro upravitim, toga će dug odjednom uhvatiti za grlo.

Da se sa dobivenim novcem dobro ne upravlja, vidi se i iz toga, što od tako ogromne dobivene svote nitko nije uložio ni novčića na štednju. Nesamo to, ma ima dužnika Poljudjelske Blagajne koji radje puštaju da im se narežu veliki kamati nego da plate zaostale kamate i obroke.

Upozorujemo dužnike Blagajne i sličnih štedovnih zavoda, da su zaostale obroke i kamate dužni plaćati. Zakon o odgodu plaćanja obveza (moratorij) izričito kaže, da se ovakvim štedioničkim zavodima moraju plaćati uglavljene jobroci i kamate. Dužnici dakle naše Poljudjelske Blagajne, Zemljištno Veresijskog zavoda i sličnih moraju jednako da svoju dužnost vrše i da svoje obveze ispunjavaju.

Red je nadalje dobiveni novac ne razbacivati, već svaki pametan namiriti će njim svoje najnužnije potrebstine, a ostalo uložiti na štednju. Najpogibelnije je držati suvišan novac u kući. Razuman gospodar uložiti će najradje svoj novac na Poljudjelsku Blagajnu, gdje mu je, obzirom na jamstvo članova, za svaki slučaj najsigurniji. Pogotovo su dužni svoj novac uložiti na štednju u Blagajni oni koji su dužnici Blagajne.

Blagajni daje sam zakon o moratoriju pravo, da zaostale obroke i kamate svojih dužnika utjera i sada sudbenim putem. Naš će dakle svijet razumjeti, u vlastitom svom interesu, što mu je činiti.

POZIV

c. k. povjerenika za austrijska pripomoćna udruženja.

Njegovo se je Veličanstvo udostojalo da me imenuje povjerenikom za austrijsko pripomoćno društvo.

Po mojoj instrukciji moram da se po najprije skrbim za što moguće veću koncentraciju svih akcija, što se odnose na pripomoćanje ranjenog i bolesnog vojničkog osoblja. U smislu proglaš. c. k. Ministra unutrašnjih posala 1. Augusta 1914, br. 0067-M. I. cijelokupno pripomoćanje za vrijeme rata bi podijeljeno u tri dana polja.

I. Skrb za oboljele i ranjene vojnike. Ova nadležnost isključivo austrijskom društvu crvenoga krsta. (Dotične poslove obavljaju u Beču centrala, 1. Milchgasse 1, a u pokrajinama pokrajinska društva ili filijala društva crvenoga krsta.

II. Skrb za obitelji pozvanih vojnika. Ona je povjerena za Beč „Središnjoj upravi za skrb oko vojnika i njihove rodbine“ (I. Neues Rathaus, upravljač viši magistratski liječnik Dr. Dönt); u pokrajinama zasnovati će se za ovu djelatnost posebne organizacije, koje će stati u vezi sa političkim zemaljskim oblastima. Ratni pripomoćni ured („Kriegshilfsbureau“ I. Hoher Markt 5, upravljač namj. savjetnik Dr. Eduard knez zu Lichtenstein) upravlja s poslovima koji su zajednički obama gore pomenutim uredima. Doprinosi za ovu svrhu imaju se dostaviti na gornje urede za „Ratni pripomoćni fond“.

III. Skrb za zdrave vojnike se nalaze na bojnopolju i poslovanje sa ostalim pitanjima, koja ne spadaju u već naznačena djelatna područja. Ona je povjerena uredu nazvanom „Kriegsfürsorgeamt“ (IX. Schwarzsparnerstrasse 15, Bureau austrijskog flotnog društva, upravljač podmaršal Ivan Löbl).

Ja se ovim pozivom obraćam na cijelo pučanstvo — na doprinosioce i dobrovoljne radne sile s, jedne, a na one, koji trebaju pomoći s druge strane — da se, u svim poslovima ove akcije, kojoj se u ovim danima s toplim čuством podaje svaki rodoljub, tačno drže ovog razjeljenja triju radnih područja.

Nadležnost c. k. povjerenika.

Meni su, kao c. k. povjereniku za austrijsko pripomoćno udruženje, podložne ne samo sveukudne organizacije crvenog krsta te odjeljenja koje su od ovog bila odposlana na bojište, nego i sva ostala društva, koja se bave dobrovoljnom njegovom bolesnika (izuzam suverenski red malteških vitezoza i prečasnih red njemačkih vitezoza). Naročito podpadaju u nadzorno područje c. k. povjerenika dobrovoljna društva za spasavanje, druge samaritanke, odjeli vatrogasaca za spasavanje, nadalje udruge za dobrovoljno zaklonjenje i njegov ranjenika kao također zdravstveni zavodi svake veličine, koji budu stavljani na raspoloženje od rečeničkih društava ili od privatnih osoba. Vruće stavljam na srce svim ovim društvima i privatnicima, da porade oko poretku ove unitarne organizacije dobrovoljnog pripomoćanja, stvorene mojim imenovanjem c. k. povjerenikom.

Skrb oko bolesnih i ranjenih vojnika.

Što se osobito tiče skrbi oko bolesnih i ranjenih vojnika ne mogu dosta toplo da zamolim društva, odbore i t. d. te svačega pojedinog, da ovo velebno djelo čovjekoljublja i rodoljublja u prvom redu podupru novčanim doprinosima. Žurna je također potreba rublja; a ne treba naglašiti kako će bolesni vojak sa zahvalnošću prihvatiti svaki darak, koji bude sastojao u cigarama, duhanu i okrepnim pićima (vino, konjak). Novčani doprinosi mogu se odposlati na pokrajinska društva crvenoga krsta i na podružnice, te postoje u Beču i u svakom zem. glavnom gradu, ili pak na upravu saveza crvenog krsta (Beč, 1. Milchgasse 1). Drugi će se darovi bez iznimke uručiti u pokrajinama samo odnosnim pokrajinskim i pripomoćnim društvima crvenoga krsta, a napose za Beč, nikako u Milchgasse 1. već kod skladišta crvenog krsta na Prateru u blizini Trabrennplatz.

No i svaka druga ponuda, koja može da bude od koristi za njegu ranjenika, biti će prihvaćena sa svesrdnom blagodarnošću. Ponaosob pokazat će se od žurne potrebe besplatno primanje bolesnih i ranjenih vojnika u kućnu njegu sa ili bez opskrbe. Za zaklonjenje bolesnih oficira i momčadi u većem broju bili bi osobito prikladni dvorci, samostani, sanatoriji i druge veće zgrade. Opskrbljivanje će se ravnati prama ponudi vlasnika na njihov trošak, a do potrebe također iz državnih sredstava. Podrobne ponude ove vrsti — kao i slučajne ponude stanovito broj soba i kreveta — imaju

se, u smislu gore citiranog otpisa Ministarstva unutrašnjih posala, pismeno prijaviti u Beču i gradovima s vlastitim statutom kod magistrata, a drugodje po pokrajinama kod c. k. kotarskog Poglavarstva. Ove će oblasti nakon ustanovljenja prikladnosti dotičnog lokala putem sanitetskog organa, imati da prijave dalje posljedice odnosnom pokrajinskom savezu crvenog krsta.

Liječnici.

Izvanredno važna i nužna ukazuje mi se potpora gospode liječnika, koji ne imaju drugih vojničkih zadataka. Ja ovime pozivljem tu gospodu liječnike, da se kod mene prijave na dobrovoljno saučestvovanje kod ove akcije, u koliko to dozvoljavaju njihove službovne dužnosti.

Njegovateljice po zvanju i pomagačice te bolničko osoblje.

Crveni će krst nadalje trebati, za pojačanje već osiguranog osoblja, mnogih njegovateljica po zvanju, vajanih kuharica, prađa, te osoblja za kućnu službu u bolnicama — za koje je osobe predviđena odgovarajuća naknada.

Trebati ćemo također mnogih dobrovoljnih pomagačica za njegu; a to su žene i djevojke od 18 god. unapred, koje, ili već teoretički i praktički izvježbane, ili nakon izučena dvosedmničkog kursa, mogu biti upotrebljene u pomoć zvaničnim njegovateljicama. Trud dobrovoljnih njegovateljica, bile one već izučene ili ne, neće biti nagrađeni. Pomagačice biti će načelno upotrebljene jedino u bolnicama u unutrašnjosti (dale daleko od bojnog polja).

Sve one žene i djevojke, koje će se prijaviti za njegu bolesnih i za bolničko službovanje imaju se obratiti u pokrajinama na blizu organizaciju crvenog krsta ili na nadležnu političku kotarsku oblast. Jedino njegovateljice po zvanju i već izučene dobrovoljne pomagačice, koje stanuju u Beču, neka se prijave 1. Milchgasse 1. Kandidatke za tečajevе za izobrazbu pomoćnih njegovateljica nek se obrate „domu sestara crvenoga krsta“ u Beču („Wiener Rote Kreuz-Schwesterheim“, IV. Kolschitzkygasse 13).

Umoljavam političke oblasti, da porade, da te prijave stignu na pravo mjesto, e da se nebi možda dogodilo da te žene bez potrebe putuju do Beča. Njegovateljice i pomagačice imaju se po mogućnosti upotrebiti u domovnoj pokrajini.

Muško osoblje za njegovanje.

Njegovatelji po zvanju ili dobrovoljni bolnički pomagači prosti od vojničke službe, koji žive u Beču, neka se izvode prijaviti, uzv sdom svoje dokumente, kod crvenoga krsta 1. Milchgasse 1, a oni koji se nalaze u pokrajinama kod odnosnih pokrajinskih društava crvenoga krsta. Isto vrijedi za služatelje medicine. Pohadjači drugih fakulteta neka se izvode poslužiti prijavnih ureda, koji će se osnovati od rektorata.

Ja stojim pred jednom golemom zadaćom punom odgovornosti, koju mi je postavila previšnjim imenovanjem milost Njegovog Veličanstva. Ja je mogu ispuniti jedino ako sve državne, pokrajinske i općinske oblasti, sva društva, sve organizacije, a osobito udruženja koja služe za spasavanje, to jest savezi vatrogasaca, samaritanaka i društva za spasavanje, nadalje sve ženske organizacije, koje su u ovim teškim danima dale toliko svijetlih dokaza svoje djelatne snage, podupru svom svojom polporom.

Ne treba da istaknem, od koje je velike i neizmjerne važnosti pri ovim omanšnim akcijama podpiranje koje dolazi sa strane javne štampe.

Štampa je u ovim teškim vremenima — svi smo bili tomu svjedoci — dala izražaj svojem patriotičnom čuству na način, koji joj zajedniče zahvalnost svakog dobrog Austrijanca. Pouzdajući se na usluge, koje je domaća publicistika izkazala općenitost, obraćam moju zamolbu svim upravljačima i saradnicima cijele štampe, da se i u buduće, svojim moćnim promicanjem, pozabave s pitanjima, koja se odnose na opskrbljivanje svih onih, koji su bili od rata pogodijeni.

Apeliram u ovom ozbiljnom času na sveukupnost i na svakog pojedinca: Budite složni, kao u boju za domovinu, tako i u djelu milosrdnosti! Radu za ljubav iskrenje ne smije da naškodi rascjepljenje naše snage.

Beč, 5. kolovoza 1914

C. k. povjerenik za austrijska pripomoćna djelatnost:

Rudolf graf Abensberg i Traun, član gospodske kuće.

Grad i okolica.

Nadzor nad poslovanjem jedne trgovine. Na drugom mjestu donosimo glavne propise „Carske Naredbe“, kojom se uvadja sudska kontrola nad poslovanjem dužnika, koji je postao neplatomožan. Tim se sprječava otvorenje stečaja dok traje ratno stanje.

Ova naredba daje naslutiti, da će novi moratorij (pošto postojećemu iztče rok na 30 ov. mj.) valjda u mnogim pravcima biti ograničen u interesu razvoja trgovine i olakoenja novčanog tržišta.

Zgodnu priliku za jematu pružaju našim vinogradarima naša braća iz Like. Tko treba kola za dovoz masta, eno mu ličana. Oni su došli amo u tu svrhu, pa neka se svaki pobrine da ih na vrijeme zakapari.

Prekomorska željeznica Matulje-Zadar. Čuje se, da je željezničko ministarstvo dozvolilo jednom istarsko-dalmatinskom društvu, sa sjelom u Beču, da proučava gradnju željeznice, koja bi išla od Matuljia pomoću prevoznih brodova preko kvarnerskih otoka u Zadar. Tako se čuje, a uvjereni smo, da će pri čuvenju i ostati.

Molbe za prevoz robe željeznicom. Središnja uprava za prevoz (zentraltransportleitung) izdala je preko č. k. Ministarstva željeznica i kr. ugarskoga glavnog nadzornišva za željeznice i parobrode svih željezničkih uprava potrebite odredbe, da omoguću koli prenos predmeta za opskrbu pučanstva živetom, toli za prevoz robe i tovarnih pošiljaka svake vrsti u onolikom opsegu, koliko to bude dopuštala nesmetena provedba svih vojničkih prevoza.

Preminula je u Beču od 27 god. Gjurgjica Kandido udata Stanisavljević. Pokojni vječni!

Odbor za obavljanje nedovršenih posala mobiliziranih u Skradinu. Primamo iz Skradina: Dne 14. ov. mj. obrazovao je odbor prozvan „Ekonomski Pomoćni ured“. Predsjednikom je izabran g. Vinko Rosa, c. k. bilježnik, njegovim zamjenikom g. Stevo Dragičić bilježnički kandidat, tajnikom g. Venčeslav pl. Pasquali, blagajnikom g. Mate Bedrica, a eksekutivni članovi gg. Eugen Rosa i Antun Filippi. Ovine je odboru posao besplatno obavljati privatno-pravne poslove nalazećih se pod oružjem ovamošnjih općinara.

Isti se je dan ustrojio odbor: Predsjednik g. Vjekoslav Romagnolo, tajnik g. Petar Marin, članovi gg. Dr. Frano Marasovič, Niko Marjanović, Ivan Settimo, te Stipe Lucić, zamjenici: gg. Vinko Rosa, Antun Filippi, Branko Dragičić i Jerkan Maleš, kojemu je pako brinuti se za besplatno obavljanje poljskih radnja onim obiteljima mobilizovanih u čijoj kući nema tko da to uradi, te da se eventualno nabave i potrebna sredstva.

Oni koji imaju dobre konje, podupno uporabljive, zatim oni koji imaju kola s ornama, mogu ih prodati vojničkoj vlasti u nedjelju dne 27 ov. mj. u 8 sati prije podne kod ribarnice u Šibeniku.

Nabava živeža i drugih potrepnih. Na zamolbu Namjesništva zaključila je uprava opće ugarske vjersijske banke u Budimpešti da putem svoje podružnice na Rijeci pribavlja za Namjesništvo živeža na vjersijsu.

Spomenuta banka može pribavljat ove predmete: brašno, kukuruza, zob, pirinač, kašu, mast, grah i ječam.

Ovi se predmeti mogu dobavljati jedino sa ugarskih štacija; te spomenuta banka ne uzimlje na sebe odgovornost za prevoz po moru. Vojničko zapovjedništvo u Mostaru naredilo je vojničkom opskrbnom uredu na Rijeci, da dostavi Namjesništvu 500 komada neizpunjenih vojničkih tovarnih listova, da se bude mogla bez zaprijetke i gubitka vremena pridizati nabavljena živeža.

Ove će vojničke tovarne listove ispunjati Namjesništvo. te ih na zahtjev naručitelja šiljati odnosnim tvrdkam, da uzmeone odmah odpremati naručenu im robu.

Ovi vojnički tovarni listovi vrijede ko li za nabavu predmeta kod podružnice opće ugarske vjersijske banke na Rijeci, toli za nabavu bilo kojih predmeta za opskrbu pučanstva živetom kod kojega mu drago trgovanje u Ugarskoj.

Za predmete, koji bi se naručili kod spomenute ugarske vjersijske banke na Rijeci, dava se rok od tri mjeseca za izplatu Namjesništvu.

RNJI GOVEŽNICA

HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

n. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha iznose glavni zgoditci — turskih srećaka.

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. 475.000 odnosno 375.000 kruna odu. franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgoditci skupine 5 odnosno 3 izvrsnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijenj. naručnicima namijenjene su nagrade i premije!

Izjašnjenja daju i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Stražu“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

PRVA HRVATSKA ŠTUKATERSKA RADIONA u SPLITU. - Put Grobišta kod Sv. Ante

J. D. Dragičević, J. Ružić i A. Ružić

Opiskrbila je svoju radionu sa svim modernim strojevima i alatom koji trebaju za štukaterski zanat, te proizvadja razne Spomenike, praconice, kupatila i kistrebu, te stupove naslove za terace, kipeve itd. Suviše proizvadja razne vrsti pločica Mozaik u različitim bojama, te pločice u presi i raznim narisima i u raznim narodnim bojama. Proizvadja cijevi u svakom obliku i promjeru od 10 do 60 centimetara promjera. Proizvadja stepenice u raznim bojama Mozaika, te svake vrsti dimnjaka i krovnih vijenaca.

Prodaje svakovrsnog istućenog Mramora za Mozaik te cementa i sadre itd.

Cijenji po zahtjevu se salju badava i francko.

— Ne boji se nikakve konkurencije. — „SVOJ K SVOMU.“

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG.)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJVE, VIJENCANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOJVA.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne uresne nakite izradjuje

RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.